

Knihovny koncem 19. století:

Učitelova knihovna: 413 čísel
Řádkovská " 116 "
Lidová " 604 "
Učebnice

Do nejvyšší školy chodily děti ze Žiželice
a Rakovní - Velichova.

Lapsal: V. Chaudous,
ze školy.

Rok 1938 - 39

Od 1. srpna 1938 jsem přišel do Žiželice na vlnutou
židov, přestěbovat se ne sousedních Hořetic, kde jsem se
musel vadit místa definitivně jidišce učitele. Mělo mi židovské
bylo v té době pěkné, okolí školy čisté a úpravné. Měla jen
jednu kolej, která brva dovnitř: nemá pitnou vodu. Na za-
hadě je sice studna, ale jen umrtvovaná voda. V té době již
byla naboranická situace velmi napjatá, byla v květnu již
provoz čes. mobilizace a činnostní pořádky byla evakuová-
na Hořetic, kde byla umístěna ve dvoře rolníků Feyla a
jinde. Dohlíželo ke stálým potyčkám s Němci a dokonce
i mezi dětmi. Němci provokovali. Cui jsme se ještě mno-
ho neobrátili a v září byla vyhlášena hlava čes. mobilizace.
Mádhoný nástup disciplinované armády československé!
Měly projít obci nahoře a dolů, byli jsme připraveni!
A pak krásná mnichovské dohoda a vyklínování poborníci
- pásmem, přisvajíc 1. října 1938. Měl jsem až do 7.
října, 7. října byla prohlášena evakuace Žatce. Těž nevě-
řem a obec odejel, rozloučiv se s několika málo dětmi

již nám ve škole zbyly. Měli jsme odešli, uložili jsme
školský kroniku a vlastivědný sborník na inspektorátě
v Žatci. Ten inspektor Karel Poláček je uchovával přes válku
v rakovnickém archivu a tak v roce 1945 nám přišly opět
zpět a my se mohli opět vrátit. Byl to toužebně očekávaný
okamžik, když jsem se dobrovolně vrátil dne 20.
června 1945 do Žatce. Slyš pohrnutí nám několika žateč-
anům, kteří jsme se v li duprárodním městě po 7 dlouhých
letech skupace sešli, stály v oku a rukou jsme se za to
vesty želi.

Od r. 1938 (8. října) až do 5. května¹⁹⁴⁵ byly Žiželice
pod německým zábozem. Němci mnoho zprávi z ti
žoly o osudu školy. Vím jenom, že v bytí jidišce učitele
bydlel předák nacistů Konrath Josef a že tam byl
největší dětský útulek a Hitlerjugend tam kona-
la svoje schůze. Inventář školní byl porobkání po mri,
jenom knihy prochali na půdě. Jnačné množství
jsem jich tam opět našel. Na jaře 1945 byli ve škole
umístěni německé uprchlíci (t. z. národních hosté),
kteří velmi školu pšidati, pak protabovala silnicí
vojaky, na dvoře byla umístěna nejakej vojevuská
správárna aut a ke všemu krátce před tím
vybuchla 100kg pumy těmně za plotem bytu. Spoušť
byla doronata a byl to roafalý pohled, když jsem
do obce přišel (22/6 1945) tuším, že v obci nebylo
více jak 20 Čechů. Byl tu již národní výbor
(p. Miegler, p. Rehak, p. Klein a p. Urbánek),
předsedou byl jmenován p. Fiegler od okresní sprá-
vi Horní, kde byl předsedou žatecký advokát Dr.
Jaroslav Tebráše. Nastala pro učitele dvojí
práce: škola a hlavní práce na obci s osidlo-
váním, ta byla zprvu důležitější. A starosti byly